

ב"ה

פרשת נשא

ויהי ביום כלות משה

נשא ז, א.

ככלה הנכנסת לחופה

בפרשת נשא נאמר¹; "ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן גו". ומפרש רש"י: "כלות כתיב (כלות" בפתח, ולא "כלות" בשוא), יום הקמת המשכן היו ישראל ככלה הנכנסת לחופה". זאת אומרת: היות שביום הקמת המשכן נפעל הענין ד"ושכנתי בתוכם", הרי זה בדוגמת "כלה הנכנסת לחופה" - "כלה" זו כנסת ישראל, ו"חתן" זה הקב"ה.

והנה, כללות הענין דהקמת המשכן, "ושכנתי בתוכם", הרי זה סיום ושלמות הענין דמתן תורה, כי: עיקר החידוש שנפעל במתן תורה הוא - ירידת והמשכת אלקות למטה, כמו שכתוב "וירד ה' על הר סיני", אלא שבמתן תורה היה רק התחלת הענין, ושלמות הענין נפעל על ידי הקמת המשכן, שעל ידו נפעל הענין ד"ושכנתי בתוכם", "השמים ושמי השמים לא יכלכלוך ואף כי הבית הזה" - בניחותא.

ועל פי זה מובן הקשר למתן תורה - כי בפרשה זו מדבר אודות הקמת המשכן, שענינו - גמר ושלמות הענין דמתן תורה.

וכשם שבנוגע להקמת המשכן נאמר הלשון ד"כלה" ("כלות כתיב. . ככלה הנכנסת לחופה"), כמו כן מצינו לשון "כלה" בנוגע למתן תורה:

¹ במדבר ז, א.

על הפסוק "ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו"² מפרש רש"י: "ככלתו כתיב חסר, שנמסרה לו תורה במתנה ככלה לחתן". זאת אומרת, שהנקודה המשותפת דמתן תורה והקמת המשכן היא – האירוסין והקידושין דכנסת ישראל עם הקב"ה, כי במתן תורה נאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", וענין זה נפעל בשלימות על ידי הקמת המשכן – כמו שכתוב "ושכנתי בתוכם".

...וזוהי ההוראה לכל אחד ואחת מישראל; היות ש"התורה היא נצחית", מובן, שגם עתה ישנו כללות הענין דהקמת המשכן, בעבודה הרוחנית. וכמאמר רבותינו ז"ל "ושכנתי בתוכם – בתוך כל אחד ואחד", היינו, שכל אחד ואחת מישראל צריך לעשות מביתו מקום ראוי להשראת השכינה באופן ד"ושכנתי בתוכם", ועד שפועל זאת בחלקו בעולם (לא רק בביתו).

והוראה זו מודגשת ביותר ביום זה – כאשר לומדים אודות הקמת המשכן, "ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן גו'". וכללות העבודה דעשיית המשכן בחייו הפרטיים דכל אחד ואחת מישראל – קשורה עם כללות הענין דמתן תורה, כי על ידי התורה בכחו לעשות מהענינים הגשמיים שבעולם משכן לו יתברך, על דרך הענין ד"אסתכל באורייתא וברא עלמא".

וכל זה (הן לימוד התורה, והן עשיית המשכן) צריך להיות באופן דנשיאת ראש (כדלקמן) – כמרומוז בזה שהפסוק "ככלתו לדבר אתו" (בנוגע לתורה) נאמר בפרשת "כי תשא את ראש", וגם הפסוק "ביום כלות משה" (בנוגע למשכן) נאמר בפרשת "נשא את ראש".

והביאור בזה: בנוגע ללימוד התורה – הרי זה דבר פשוט שהלימוד צריך להיות באופן דנשיאת ראש – "ואתהלכה ברחבה", היינו, לימוד התורה באופן שלמעלה מכל מדידה והגבלה וצמצום מצד רגילותו, וכיוצא בזה, ובודאי שאינו מתבייש מפני המלעיגים (כולל המלעיג שבו), כי הוא נמצא בתנועה ד"כי תשא את ראש". ועל דרך זה בנוגע לעשיית המשכן; כאשר יהודי עוסק בעניני העולם, "זהב וכסף ונחשת", הנה מאחר שתכלית ומטרת הדבר היא – כדי לעשות משכן לו יתברך, מובן, שגם בעת עסקו בעניני העולם נמצא הוא בתנועה ד"נשא את ראש".

² תשא לא, יח.

ולכן, לא יתכן שיוותר חס ושלום על פרט מסויים בעניני יהדות כדי שיתוסף אצלו ב"זהב וכסף ונחושת" – חס ושלום שתהיה אצלו "מחשבת חוץ" כזו, אלא הוא נמצא בתנועה דנשיאת ראש, ובודאי - למעלה מהמציאות ד"זהב וכסף ונחושת".

וכאשר יורד לעסוק בעניני העולם - מאחר ש"בעל כרחך אתה חי", היינו, שהוא מוכרח לרדת לעולם הזה התחתון, ולעסוק בעניני עשיה, ובזה גופא - ב"זהב וכסף ונחושת", כדי למלא את רצון הקב"ה - אין זו ירידה חס ושלום במעלתו ושלימותו הרוחנית, ואדרבה: על ידי זה נפעל עילוי בדברים הגשמיים שעוסק בהם, היינו, שהירידה לעסוק בענינים אלו היא - כדי שעל ידי זה יהיה "אנכי אעלך גם עלה", כי עבודתו היא לעשות מהדברים הגשמיים משכן לו יתברך, באופן נעלה יותר מאשר "השמים ושמי השמים", כי הם "לא יכלכלוך", אלא רק "הבית הזה", ועד שמעלה את הדברים הגשמיים לבחינת "אנכי" - "אנכי אעלך גם עלה".

והנה, הנתינת כח לעבודה זו...מרומזת גם במה שכתוב "ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו": בפירושו השני מפרש רש"י: "מה כלה מתקשטת בעשרים וארבעה קשוטין, הן האמורים בספר ישעיה, אף תלמיד חכם צריך להיות בקי בעשרים וארבעה ספרים".

והנה, העשרים וארבעה קשוטין דכלה אינם דברים הכרחיים, כמובן בפשטות שכללות ענין הקישוט הוא בתור הוספה על הדברים המוכרחים, לשם יופי וכו'.

ומאחר שכנסת ישראל היא ה"כלה" של הקב"ה - הרי הקב"ה נותן לכנסת ישראל את כל העשרים וארבעה קשוטין דכלה, ועל אחת כמה וכמה שהקב"ה נותן לבני ישראל את כל הדברים המוכרחים, כולל - נתינת כח הדרושה למלא את השימוש לקונו, על ידי זה שעושה דירה לו יתברך בתחתונים, באופן ד"ושכנתי בתוכם".

וזהו גם כללות הענין דעשרים וארבעה ספרים שבתורה (שהם עשרים וארבעה קישוטין) - כי על ידי לימוד התורה נמשכת נתינת כח בנוגע לכללות העבודה בעניני העולם, על דרך הענין ד"אסתכל באורייתא וברא עלמא".

קטע משיחת ליל י"ב סיון, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשמ"ב ח"ג ע' 1608.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה